

Nog twaalf MRIJ -bedrijven

NRS-analyse: Nederlandse robotbedrijven met in gemiddeld 78 koeien

Nederland telt nog slechts twaalf melkcontrolebedrijven met een zilvere MRIJ-veestapel en op de Nederlandse robotbedrijven sluiten gemiddeld 78 koeien per jaar een lijst af. Na bestudering van de jaarstatistieken concludeerde NRS een aantal opvallende zaken.

Hoeveel veehouders met roodbonte koeien zijn er nog in Nederland? Die vraag krijgt NRS regelmatig. Een gemakkelijk antwoord is niet te geven. Natuurlijk, het aantal roodbonte koeien in Nederland is bekend, maar hoeveel veehouders daarbij horen is minder eenvoudig te zeggen. Aan de hand van de meest recente jaarstatistieken van de melkproductie heeft NRS daarom een onderzoek gedaan bij de MPR-bedrijven met mini-

maal tien afgesloten lijsten. In totaal waren dat er 20.750. Behalve naar haarkleur is bij die bedrijven ook gekeken naar de bloedvoering van de koeien. Tegelijkertijd heeft NRS gekeken naar de productiegemiddelden en de manier van melken van de verschillende bedrijven.

Elf blaarkopbedrijven

Op bijna 9000 bedrijven lopen alleen zwartbonte koeien (zie tabel 1). Dat is een

aandeel van 43 procent. Het aantal bedrijven met alleen roodbonte koeien ligt veel lager. Op slechts 1200 bedrijven worden uitsluitend roodbontkoeien gemolken, een aandeel van zes procent. Er zijn bijna 5000 bedrijven waar meer dan de helft van de veestapel roodbont is. Een aftekening die niet voorkomt in tabel 1 is de blaarkop. Vanwege het kleine aantal en de verscheidenheid in bloedvoering heeft NRS die niet meegenomen. In totaal vond NRS elf bedrijven waar alle koeien een blaarkopaftekening hebben. NRS heeft de bedrijven in tabel 1 gerangschikt op gemiddelde productie. Naarmate de productie hoger is, neemt het aandeel zwart op de bedrijven toe. Dat effect is ook zichtbaar bij de BSK en de netto-opbrengst. Het verschil tussen de bovenste en de onderste regel is ongeveer

14 procent. Als het gaat om gehalten zijn de roodbonten sterker. Voor het vetgehalte scheelt het bijna 0,2 procent en voor het eiwitgehalte is het verschil 0,1 procent.

Meer Holsteinbloed bij zwartbont

Om naast de haarkleur ook nog een indruk te krijgen van de bloedvoering van

de koeien is voor zowel zwartbont als roodbont nog een extra indeling gemaakt. Het resultaat hiervan staat in tabel 2 (zwartbont) en 3 (roodbont). Het valt op dat er maar weinig bedrijven zijn met een 100 procent bloedvoering. Niet bij Holstein, maar ook niet bij Fries-Hollands of MRIJ. De blaarkop is niet genoemd in de tabel omdat van de elf ge-

noemde bedrijven er slechts twee overblijven als gelet wordt op 100 procent bloedvoering.

Ook bedrijven met een volledige FH-bloedvoering zijn er niet veel meer: tien in totaal. Verbazing wekt dat niet. Dat er nog maar weinig bedrijven over zijn met een volledige MRIJ-bloedvoering is verrassender. NRS vond er nog slechts twaalf. Ook als de grens gelegd wordt bij een MRIJ-bloedvoering van minimaal 85 procent blijft het aantal klein: iets meer dan honderd.

Bij een toenemend percentage Holsteinbloed in de veestapel neemt de productie toe. De percentages vet en eiwit tonen een omgekeerde trend.

Uit de tabellen 2 en 3 is ook op te maken dat het Holsteinbloed in de zwartbonte veestapel al veel verder is doorgedrongen dan bij de roodbonte veestapel.

Andere rassen en haarkleuren is NRS tijdens het onderzoek ook tegengekomen, maar de aantallen per groep waren niet zodanig dat het interessant is om die in een tabel te vermelden.

Robotboeren

Er is ook een telling gemaakt van het aantal bedrijven dat drie keer per dag melkt en het aantal bedrijven waar een robot de koeien melkt. In tabel 4 zijn de productiegemiddelden van deze bedrijven vermeld. Opvallend is dat het aantal afgesloten lijsten op deze bedrijven veel hoger is dan het landelijk gemiddelde van 52.

Zoals te verwachten is de gemiddelde productie op bedrijven die drie keer per dag melken ook veel hoger. Het verschil met de bedrijven die twee keer per dag melken is ongeveer 13 procent. Van de 187 bedrijven die drie keer per dag melken heeft 6,5 procent voornamelijk roodbonte koeien. Van de 422 robotbedrijven heeft 11 procent voornamelijk roodbonte koeien.

Ing. I. Hamming, productspecialist NRS
W. C. P. J. Peters, stagiair AHS Den Bosch

Ite Hamming

Willem Peters

Tabel 1 – Productie bedrijven met verschillende percentages kleur en bloedvoering (minimaal tien afgesloten lijsten)

kleur koeien	aantal bedrijven	rang kg vet + eiwit	kg dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet + eiwit	BSK	netto-opbrengst
100 % zwartbont	8.951	631	357	9.184	4,41	3,47	724	39	2.257
1-14 % roodbont	4.341	608	355	8.818	4,41	3,47	695	38	2.173
overige bedrijven	512	588	360	8.606	4,42	3,47	679	37	2.095
15-50 % roodbont	2.151	582	348	8.246	4,46	3,50	656	36	2.100
51-85 % roodbont	1.978	563	339	7.743	4,52	3,53	624	35	2.040
86-99 % roodbont	1.616	555	337	7.519	4,56	3,56	611	34	2.021
100 % roodbont	1.201	548	338	7.388	4,59	3,56	602	33	1.987
totaal	20.750								

Tabel 2 – Indeling naar bloedvoering voor bedrijven met zwartbontkoeien

bloedvoering en kleur zwartbont	aantal bedrijven	rang kg vet + eiwit	kg dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet + eiwit	BSK	netto-opbrengst
100 % HF	27	683	355	10.233	4,27	3,43	788	43	2.506
> 85 % HF	9.827	643	355	9.315	4,40	3,47	733	40	2.309
100 % FH	10	505	334	6.904	4,56	3,52	558	32	1.834
85-99 % FH	21	485	335	6.591	4,54	3,53	532	29	1.757

Tabel 3 – Indeling naar bloedvoering voor bedrijven met roodbontkoeien

bloedvoering en kleur roodbont	aantal bedrijven	rang kg vet + eiwit	kg dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet + eiwit	BSK	netto-opbrengst
> 85 % HF	123	631	340	8.728	4,48	3,51	697	40	2.329
85-99 % MRIJ	91	479	338	6.513	4,50	3,58	526	30	1.730
100 % MRIJ	12	473	334	6.505	4,45	3,51	518	29	1.666

Tabel 4 – Overzicht bedrijven die driemaal daags of met robot melken

driemaal daags of robotmelken	aantal bedr.	lijsten per bedr.	rang kg vet + eiwit	kg dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet + eiwit	BSK	netto-opbrengst
driemaal daags	187	74	676	353	9.964	4,29	3,46	771	42	2.447
robotmelken	422	78	636	354	9.205	4,39	3,47	724	40	2.279

